

2012-2013

XCÈNTRIC

El cinema del CCCB

Diumenge 3 de febrer, 18.30 h

PHOTO-STORY. Retrats (auto)biogràfics

En el seu nou film, Moyra Davey s'apropa a l'autobiografia mitjançant la recerca històrica: la història de Mary Wollstonecraft —escriptora anglesa, defensora dels drets de la dona— i les seves filles (anomenades “les goddesses”, les deesses), Mary Shelley (autora de Frankenstein), Fanny i Claire —les tres enamorades tràgicament de Percy Shelley—, en ple naixement del Romanticisme, es va associant amb la vida de la pròpia Davey, al seu apartament de NYC, mitjançant fotos seves i de les seves cinc germanes en la joventut, o detalls de nus femenins.

Les Goddesses (Les deesses), Moyra Davey, 2011, vídeo, 61 min (VOS Cat)

Pot l'autoexposició ser privada?, per Jessica Weisberg

Moyra Davey, la fotògrafa, cineasta i escriptora, s'ha descrit a si mateixa com una “flâneuse que mai surt del seu apartament.” En *Les Goddesses* [Les Deesses], el seu vídeo inclòs a la Whitney Biennial, passeja al llarg de casa seva, amb una gravadora, parlant sobre qüestions acadèmiques i alhora reveladores —la vida de Mary Wollstonecraft, la lluita de la seva germana amb l'addicció— amb un to uniforme. És un vídeo que inclou una llarga bibliografia, en la qual Moyra Davey fa cites abundants i gairebé promíscuament: referint-se a Louis Malle —sobre allò real—, Roland Barthes —sobre l'haixix— o la poetessa Alejandra Pizarnik —sobre el menjar: “No puc ser feliç si estic grossa”—. I, llavors, diu: “Això s'apropa a un resum de la meva adolescència.” La pel·lícula sempre torna a ella: als cinquanta-

quatre anys d'edat, descalça, amb una samarreta i texans, eclipsada per la llum que s'aboca des de les àmplies finestres. Davey interromp de vegades la seva pròpia narració erudita per entremesclar-la amb una sèrie de fotografies que va prendre de les seves germanes als anys setanta.

“Per què tothom vol explicar-li la seva història?” es pregunta Davey a *Les Goddesses*. El seu tema podria semblar gens contemporani en estar focalitzat en figures del segle dinou, però els interessos filosòfics de Davey són del tot actuals. El seu treball explora els conflictius desitjos que experimenta qualsevol persona amb un compte a Facebook: compartir, però mantenint un grau de privacitat. “Les Goddesses” és el nom de les filles de Mary Wollstonecraft (un amic de la família les va sobrenomenar “les deesses”): Fanny Imlay i Mary Wollstonecraft Godwin (més tard Mary Shelley), i la seva germanastra Claire Claremont, totes elles vinculades, romàntica i tràgicament, al poeta Percy Bysshe Shelley.

Davey busca les connexions entre aquestes germanes i les seves, que ens mostra mitjançant fotografies: enutjades, nues i joves. Semblen disposades a conspirar contra el mal comportament d'un antic nuvi. Davey no detalla les similituds precises entre els dos grups de germanes, sinó que crida l'atenció sobre algunes coincidències puntuals: superposició de noms (la germana de Davey es diu Claire) o la recurrència de dates específiques. Aquestes connexions tenen una espècie de motivació supersticiosa, i procuren seguir un codi intern que no sigui massa lògic.

Les Goddesses és una espècie d'autoretrat el·líptic, construït a partir d'un catàleg del que Moyra Davey llegeix. En un dels seus llibres, *El problema de la lectura* —que, igual que el seu vídeo, se situa en algun lloc entre l'estudi crític i l'assaig personal—, Davey planteja que “la lectura més gratificant és la que també comporta el risc de produir un text sobre un mateix.” Davey creu, tal com Virginia Woolf va escriure que “el temps per llegir poesia és quan ja estem gairebé a punt d'escriure-la”. Per torns, Davey es consola i espanta per l'aïllament inherent a la lectura i l'escriptura. Fins i tot, mentre està al seu apartament, busca la manera de convertir aquestes activitats en un acte públic. En el seu llibre, pregunta: “Què significa passar una bona part de la teva vida sola enfront d'un llibre? I si aquesta és la nostra elecció, com ho podem fer?” La resposta és filmar el seu procés de treball.

En narrar la seva història a través dels seus autors favorits, Davey evita els paranys narcisistes de l'autobiografia. L'apartament on està gravada la major part del vídeo és acollidor però amb pocs mobles, els prestatges buits i les caixes mòbils escampades al llarg del passadís. No hi ha lloc per asseure's. Davey no està convidant l'espectador a una xerrada íntima a la seva sala d'estar.

El to que Davey fa servir s'assembla a descobrir a un desconegut en el metre llegint el teu llibre favorit, i ens convida a una connexió alhora difícil i sorprenent. Al final del vídeo, ja saps que Davey té esclerosi múltiple i un fill petit anomenat Barney que odia els museus d'art. Però és difícil destriar què coneixes bé sobre ella. Ens ha proporcionat aquestes dades sense que ningú la pogués a fer-ho i queda la sensació de que està deixant fora moltes més coses que les que inclou. Hi ha un naturalisme en aquest plantejament propi d'aquestes memòries que no ho són.

O memòries que es plantejen sota la pregunta: “Per què vols explicar-me tot això?”. Per a Davey, la clara resposta és que compartir, d'una manera calibrada i restringida, és productiu. A ella li agrada més llegir quan ho combina amb l'escriptura. Pot gaudir millor del consol del seu apartament si, en ocasions, obre les seves portes amb una càmera de vídeo. Va fer aquesta pel·lícula tant per a ella mateixa com per a nosaltres.

The New Yorker, 2 de maig de 2012

Les pel·lícules de Moyra Davey emprèn estratègies simples per abordar temes complexos. Amb un volum molt més gran d'obra com a fotògrafa d'imatges silencioses, aparentment intranscendents preses al seu entorn quotidià, els films afegeixen una capa addicional de documentació per a la seva pràctica: l'artista establerta a Nova York com a escriptora i lectora [...]. Entre l'autobiografia i la recerca històrica, la seva tercera pel·lícula, *Les Goddesses*, és inquietant en la seva simplicitat [...]. L'anàlisi de la història de Mary Wollstonecraft es vessa cap a allò personal, segons les afinitats amb la seva pròpia vida que es van suggerint: Moyra Davey esmenta al seu fill, la mort primerenca del seu pare, o la semblança de la seva germana Jane amb Mary Shelley, entre altres coses. És evident que Davey es troba més còmoda amb la recerca que amb la manera confessional. “Per què tothom vol explicar una història?”, es pregunta, “per què tots els meus alumnes parlen de “representació de la memòria?”. Més tard, Davey esmenta que una selecció de textos que ha acumulat jeu enterrat en una carpeta anomenada 'patografia'. Igual que amb el mètode utilitzat en el seu breu assaig *El problema de la lectura* (2003), una anàlisi molt ben ponderada sobre les qüestions que envolten el dilema sobre què és el següent que s'escull per llegir, l'autoanàlisi de Davey prové d'un procés d'autoengany, que sorgeix als marges de la seva recerca.

Paul Teasdale, *Frieze*, nº144, gener-febrer de 2012

PROPERA SESSIÓ: Dijous 7 de febrer, 20 h

MATÈRIES POLÍTIQUES

Border, Laura Waddington; *Chevelle*, Kevin Jerome Everson; *Austerity Measures*, Guillaume Cailleau i Ben Russell; *Seeking the Monkey King*, Ken Jacobs.